ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ

Πεδίο εφαρμογής: Διοικητικό Συμβούλιο, προσωπικό, εθελοντές, ασκούμενοι, εξωτερικοί ανάδοχοι, συνεργάτες και οργανισμοί-εταίροι της Κ.Α.ΝΕ.

Καλαμάτα, Απρίλιος 2024

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κ.Α.ΝΕ. (Κοινωνική Ανάπτυξη Νέων) δεσμεύεται πλήρως για την προστασία και τη διασφάλιση των **δικαιωμάτων του παιδιού**. Αυτό σημαίνει ότι αναγνωρίζει την ευθύνη της να προάγει την ευημερία και την ανάπτυξη όλων των παιδιών με τα οποία έρχεται σε επαφή κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων, των εκδηλώσεων και των δραστηριοτήτων της.

Η δέσμευση της Κ.Α.ΝΕ. στα πρότυπα διασφάλισης της προστασίας των παιδιών

Τα παιδιά δικαιούνται να απολαμβάνουν το σύνολο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται σε σειρά διεθνών συνθηκών. Ενδεικτικά αναφέρονται η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης και άλλα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση, καθώς και η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών και της Ενδοοικογενειακής Βίας.

Κίνδυνοι βλάβης ενδέχεται να προκύψουν όταν πρόσωπα που συμμετέχουν σε δραστηριότητες σχετικές με παιδιά έρχονται σε άμεση επαφή μαζί τους ή/και λειτουργούν ως ενδιάμεσοι για την εκπροσώπηση, τη συνεργασία και την επικοινωνία με αυτά. Για την πρόληψη ή την αποτελεσματική αντιμετώπιση τέτοιων κινδύνων, η Κ.Α.ΝΕ. οφείλει να τηρεί, να σέβεται και να διασφαλίζει την εφαρμογή των δικαιωμάτων που απορρέουν από το ισχύον διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο προστασίας των παιδιών.

Πεδίο εφαρμογής της Πολιτικής Προστασίας των Παιδιών

Το παρόν έγγραφο καθορίζει την Πολιτική και τις Διαδικασίες Προστασίας των Παιδιών της Κ.Α.ΝΕ., σε συνάρτηση με το Καταστατικό και τους καταστατικούς σκοπούς της. Μέσω της παρούσας πολιτικής και των διαδικασιών που περιγράφονται σε αυτήν, η Κ.Α.ΝΕ.:

- Αναγνωρίζει το δικαίωμα κάθε παιδιού στην ασφάλεια.
- Διασφαλίζει ότι ο οργανισμός αναλαμβάνει τις ευθύνες του για την προστασία των παιδιών και ανταποκρίνεται κατάλληλα σε κάθε ανησυχία που διατυπώνεται.
- Καθορίζει τις αρχές και τις διαδικασίες που καθοδηγούν το Διοικητικό Συμβούλιο, το προσωπικό, τους εθελοντές, τους ασκούμενους, τους εξωτερικούς αναδόχους, τους συνεργάτες και τους εταίρους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, ο οργανισμός διασφαλίζει ότι οι ενέργειες κάθε ενηλίκου στο πλαίσιο του έργου της Κ.Α.ΝΕ. είναι διαφανείς και προστατεύουν και προάγουν την ευημερία και την ασφάλεια όλων των παιδιών. Ως εκ τούτου, η παρούσα πολιτική έχει διαμορφωθεί ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των διαδικασιών προστασίας των

παιδιών και αναφοράς οποιασδήποτε ανησυχίας σχετικά με την ευημερία τους στις αρμόδιες αρχές.

Βασικές αρχές

Η δέσμευση της K.A.NE. για τη διασφάλιση της πραγμάτωσης των δικαιωμάτων των παιδιών στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές.

1. Ίση μεταχείριση (απαγόρευση των διακρίσεων):

   Τα δικαιώματα του παιδιού ισχύουν για όλα τα παιδιά χωρίς καμία διάκριση. Όλα τα δικαιώματα κατοχυρώνονται ανεξάρτητα από τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την εθνική, εθνοτική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσιακή κατάσταση, την αναπηρία, τη γέννηση, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση του παιδιού ή των γονέων ή νόμιμων κηδεμόνων του.

2. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού:

   Σε όλες τις ενέργειες που αφορούν παιδιά, το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα.

3. Δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη:

   Τα παιδιά έχουν εγγενές δικαίωμα στη ζωή και στην προστασία από τη βία, την κακοποίηση, την εκμετάλλευση και την παραμέληση. Το δικαίωμά τους στην ανάπτυξη πρέπει να ερμηνεύεται με την ευρύτερη δυνατή έννοια, περιλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, τη σωματική, νοητική, πνευματική, ηθική, ψυχολογική, διανοητική και κοινωνική ανάπτυξη.

4. Δικαίωμα ακρόασης και έκφρασης γνώμης:

   Τα παιδιά πρέπει να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων σε ατομικό, οργανωσιακό και επίπεδο πολιτικής. Πρέπει να ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους και να ενδυναμώνονται ώστε να τα κατανοούν και να τα απολαμβάνουν πλήρως. Πρέπει να συμμετέχουν σε κάθε διαδικασία που αφορά την προσωπική τους κατάσταση και να ενημερώνονται για τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί σε κάθε ζήτημα που τα αφορά.

5. Αρχή της μη πρόκλησης βλάβης:

   Η K.A.NE. καταβάλλει προσπάθεια να αποτρέπει και να ελαχιστοποιεί κάθε βλάβη που ενδέχεται να προκληθεί ακούσια στα παιδιά ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων της, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Διασφάλισης της Προστασίας των Παιδιών[1].[1].

6. Διαφάνεια και λογοδοσία:

   Η διαφάνεια και η λογοδοσία είναι ουσιώδεις ώστε να αντιμετωπίζονται κατάλληλα οι πλημμελείς πρακτικές, να αμφισβητούνται και να αντιμετωπίζονται συμπεριφορές που ενδέχεται να συνιστούν κακοποίηση και να προωθούνται οι βέλτιστες πρακτικές.

7. Προστασία της ιδιωτικής ζωής:

   Κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων παιδιών, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των δράσεων επικοινωνίας και προβολής στα μέσα ενημέρωσης, πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

Ορισμοί

- «Παιδί», σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, είναι «κάθε ανθρώπινο ον μικρότερο των δεκαοκτώ ετών, εκτός εάν η ενηλικίωση επέρχεται νωρίτερα σύμφωνα με την ισχύουσα για το παιδί νομοθεσία».
- «Ασυνόδευτα παιδιά» (ή «ασυνόδευτοι ανήλικοι») είναι τα παιδιά που έχουν αποχωριστεί και τους δύο γονείς τους και άλλους συγγενείς και δεν τελούν υπό τη φροντίδα ενηλίκου ο οποίος, βάσει νόμου ή εθίμου, είναι υπεύθυνος γι' αυτά.
- «Παιδιά που έχουν αποχωριστεί την οικογένειά τους» είναι τα παιδιά που έχουν αποχωριστεί και τους δύο γονείς τους ή τον προηγούμενο κύριο φροντιστή τους, ο οποίος ήταν υπεύθυνος βάσει νόμου ή εθίμου, όχι όμως κατ' ανάγκη και άλλους συγγενείς. Επομένως, μπορεί να περιλαμβάνονται παιδιά που συνοδεύονται από άλλα ενήλικα μέλη της οικογένειάς τους.
- «Ορφανά» είναι τα παιδιά των οποίων και οι δύο γονείς είναι γνωστό ότι έχουν αποβιώσει. Ωστόσο, σε ορισμένες χώρες ορφανό χαρακτηρίζεται και ένα παιδί που έχει χάσει τον έναν γονέα του.
- «Νέοι» είναι τα άτομα ηλικίας 15 έως 25 ετών (σύμφωνα με τις βασικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας).

Ορισμός της «βλάβης»

- **Σωματική κακοποίηση:** πραγματική ή δυνητική σωματική βλάβη που προκαλείται από άλλο πρόσωπο, ενήλικο ή παιδί. Σωματική βλάβη μπορεί επίσης να προκληθεί όταν γονέας ή φροντιστής επινοεί συμπτώματα ασθένειας ή προκαλεί σκόπιμα ασθένεια σε παιδί.
- **Σεξουαλική κακοποίηση:** εξαναγκασμός ή παρακίνηση παιδιού να συμμετάσχει σε σεξουαλικές δραστηριότητες τις οποίες δεν κατανοεί πλήρως και ως προς τις οποίες έχει ελάχιστη δυνατότητα ελεύθερης συναίνεσης. Μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, βιασμό, στοματικό σεξ, πράξεις διείσδυσης ή πράξεις χωρίς διείσδυση, όπως αυνανισμό, φιλιά, τριβή και αγγίγματα. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει την εμπλοκή παιδιών στη θέαση ή παραγωγή εικόνων σεξουαλικού περιεχομένου, την παρακολούθηση σεξουαλικών πράξεων και την ενθάρρυνση σεξουαλικά ακατάλληλων συμπεριφορών.
- **Σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών:** μορφή σεξουαλικής κακοποίησης κατά την οποία παιδιά εμπλέκονται σε σεξουαλική δραστηριότητα με αντάλλαγμα χρήματα, δώρα, τροφή, στέγη, στοργή, κοινωνική θέση ή οτιδήποτε άλλο χρειάζονται τα ίδια ή η οικογένειά τους. Συνήθως περιλαμβάνει χειραγώγηση ή εξαναγκασμό του παιδιού. Η κακοποιητική σχέση μεταξύ θύματος και δράστη χαρακτηρίζεται από ανισορροπία ισχύος, η οποία περιορίζει τις επιλογές του θύματος. Πρόκειται για μορφή κακοποίησης που μπορεί εσφαλμένα να εκληφθεί από παιδιά και ενηλίκους ως συναινετική.
- **Συναισθηματική κακοποίηση:** επίμονη συναισθηματική κακομεταχείριση που επηρεάζει τη συναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού. Περιλαμβάνει περιορισμό της ελευθερίας κινήσεων, υποτίμηση, ταπείνωση, εκφοβισμό (συμπεριλαμβανομένου του διαδικτυακού εκφοβισμού), απειλές, εκφοβιστικές συμπεριφορές, διακρίσεις, γελοιοποίηση και άλλες μη σωματικές μορφές εχθρικής ή απορριπτικής μεταχείρισης.
- **Οικονομική ή εμπορική εκμετάλλευση:** εκμετάλλευση παιδιού μέσω εργασίας ή άλλων δραστηριοτήτων προς όφελος τρίτων και εις βάρος της σωματικής ή ψυχικής υγείας, της

- εκπαίδευσης ή της ηθικής ή κοινωνικοσυναισθηματικής ανάπτυξής του. Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την παιδική εργασία.

Εφαρμογή των διαδικασιών της Πολιτικής Προστασίας των Παιδιών

Το προσωπικό της K.A.NE. οφείλει να διασφαλίζει ότι όλα τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε δραστηριότητες με παιδιά υπογράφουν δήλωση δέσμευσης για την τήρηση των αρχών και διαδικασιών της παρούσας πολιτικής. Ειδικότερα, όλοι όσοι συμμετέχουν σε έργα και δραστηριότητες της K.A.NE. που αφορούν παιδιά ή ανηλίκους πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και να αποδέχονται τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές συμπεριφοράς.

1. Κώδικας δεοντολογίας για τα πρόσωπα που συμμετέχουν στις δραστηριότητες της K.A.NE.

Τα πρόσωπα που συμμετέχουν, με οποιαδήποτε ιδιότητα και ανεξάρτητα από την ύπαρξη συμβατικής σχέσης (π.χ. μέλη Διοικητικού Συμβουλίου, προσωπικό, εθελοντές, ασκούμενοι, εξωτερικοί ανάδοχοι, συνεργάτες και εταίροι), σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν ή αφορούν παιδιά οφείλουν:

- Να τηρούν κάθε σχετική νομοθετική διάταξη για την προστασία των παιδιών στη χώρα όπου πραγματοποιείται η δραστηριότητα.
- Να σέβονται το σχετικό ευρωπαϊκό και διεθνές πλαίσιο προστασίας των παιδιών.
- Να εφαρμόζουν τις αρχές που προβλέπει η παρούσα πολιτική.
- Να ενημερώνουν τα παιδιά για τα δικαιώματά τους με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία, το πολιτισμικό υπόβαθρο και την ωριμότητά τους, υποδεικνύοντας, μεταξύ άλλων, το πρόσωπο, την αρχή ή την υπηρεσία στην οποία μπορούν να απευθυνθούν για συμβουλές ή για την υποβολή καταγγελίας σε περίπτωση προβλήματος.
- Να λαμβάνουν υπόψη τον τρόπο με τον οποίο εκλαμβάνονται η γλώσσα, οι πράξεις και οι σχέσεις τους με τα παιδιά. Η συμπεριφορά τους πρέπει να εκφράζει σεβασμό προς τα παιδιά και τα δικαιώματά τους.
- Να διασφαλίζουν ότι κάθε σωματική επαφή με παιδιά είναι κατάλληλη για το εκάστοτε πολιτισμικό πλαίσιο.
- Να εφαρμόζουν τον «κανόνα των δύο ενηλίκων», σύμφωνα με τον οποίο δύο ή περισσότεροι ενήλικοι, διαφορετικού φύλου όπου αυτό είναι εφικτό και πρακτικά εφαρμόσιμο, επιβλέπουν όλες τις δραστηριότητες με παιδιά και παραμένουν διαρκώς παρόντες και ορατοί.
- Να ενθαρρύνουν τα παιδιά να συζητούν για τις επαφές τους με το προσωπικό ή άλλα πρόσωπα και να εκφράζουν οποιαδήποτε σχετική ανησυχία.
- Να ενεργούν σύμφωνα με την παρούσα πολιτική όταν πληροφορούνται ή υποψιάζονται ότι ένα παιδί έχει υποστεί ή υφίσταται κακοποίηση.
- Να συνεργάζονται σε εσωτερικές και εξωτερικές έρευνες σχετικά με την προστασία παιδιών και να μεριμνούν για τη διάθεση κάθε εγγράφου ή άλλης πληροφορίας που απαιτείται για την ολοκλήρωσή τους.

Απαγορεύεται στους ενηλίκους που συμμετέχουν σε δραστηριότητες οι οποίες περιλαμβάνουν ή αφορούν παιδιά:

- Να περνούν χρόνο μόνοι με παιδιά μακριά από την παρουσία άλλων.
- Να μεταφέρουν παιδιά στην κατοικία τους υπό οποιεσδήποτε συνθήκες.
- Να έχουν επαφές με παιδιά που ωφελούνται από τις δράσεις της K.A.NE., ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, προσωπικό, συνεργάτες, ασκούμενοι, εθελοντές ή εξωτερικοί ανάδοχοι, εκτός των εγκαταστάσεων του οργανισμού ή των εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων που διοργανώνει η K.A.NE.
- Να επιβάλλουν οποιαδήποτε μορφή σωματικής τιμωρίας σε παιδί.
- Να κάνουν διακρίσεις, να μεταχειρίζονται διαφορετικά ή να ευνοούν συγκεκριμένα παιδιά εις βάρος άλλων.

- Να εκθέτουν παιδιά σε επικίνδυνες συνθήκες.
- Να παραβιάζουν οποιοδήποτε δικαίωμα των παιδιών (π.χ. το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, στην ενημέρωση και στη συμμετοχή σε αποφάσεις που τα αφορούν, καθώς και το δικαίωμα στη ζωή και την ανάπτυξη).

2. Ορθή χρήση εικόνων παιδιών

Κατά τη δημιουργία και χρήση φωτογραφιών ή βίντεο στα οποία εμφανίζονται παιδιά που συμμετέχουν σε δραστηριότητες και έργα της K.A.NE., πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες αρχές:

- Πριν από τη λήψη εικόνων πρέπει πάντοτε να ζητείται η άδεια των ίδιων των παιδιών (ενημερωμένη συναίνεση). Πριν από οποιαδήποτε χρήση φωτογραφίας ή βίντεο για οποιονδήποτε σκοπό, ο οργανισμός οφείλει να εξασφαλίζει την ενημερωμένη συναίνεση του παιδιού, του κηδεμόνα του ή/και του ιδρύματος που έχει την ευθύνη του. Ο σκοπός της απεικόνισης των παιδιών πρέπει να γνωστοποιείται σαφώς στο πρόσωπο που παρέχει τη συναίνεση.

- Προσωπικές πληροφορίες ή στοιχεία για τη φυσική τοποθεσία που θα μπορούσαν να επιτρέψουν τον εντοπισμό ενός παιδιού εντός μιας χώρας και ενδεχομένως να το θέσουν σε κίνδυνο δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται σε καμία μορφή επικοινωνίας γενικού ή δημόσιου χαρακτήρα.
- Οι εικόνες πρέπει να παρουσιάζουν τα παιδιά με αξιοπρέπεια και σεβασμό, κατά τρόπο κατάλληλο για την ηλικία και το πολιτισμικό και θρησκευτικό τους υπόβαθρο.

3. Επιλογή και πρόσληψη προσωπικού και συνεργατών

Ως προϋπόθεση συνεργασίας με την K.A.NE., τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, το προσωπικό, οι εθελοντές, οι ασκούμενοι, οι εξωτερικοί ανάδοχοι, οι συνεργάτες, οι εταίροι και όλα τα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της, όπως μέλη, σύμβουλοι ή εκπαιδευτές, υποχρεούνται να ανταποκρίνονται στις ακόλουθες απαιτήσεις:

I. Όλες οι συνεντεύξεις επιλογής προσωπικού, εθελοντών, εμπειρογνωμόνων, ερευνητών και συμβούλων πρέπει να περιλαμβάνουν συζήτηση σχετικά με τη διασφάλιση της προστασίας των παιδιών, την κατανόηση του ζητήματος από τον υποψήφιο και τη δέσμευση της K.A.NE.
II. Η υποχρέωση τήρησης της Πολιτικής Προστασίας των Παιδιών της K.A.NE. πρέπει να ενσωματώνεται στις συμφωνίες του οργανισμού.

Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, εργαζόμενος, εθελοντής, ασκούμενος, εξωτερικός ανάδοχος, συνεργάτης ή εταίρος που έρχεται σε άμεση επαφή με παιδιά κατά την εργασία του ενημερώνεται πλήρως για την παρούσα Πολιτική Προστασίας των Παιδιών και τον Κώδικα Δεοντολογίας της.

Οι συνεργασίες με φυσικά πρόσωπα ή άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων και υπεργολαβιών, δεν πρέπει να αντίκεινται στο πεδίο εφαρμογής και στις αρχές της παρούσας πολιτικής. Η συμμόρφωση ελέγχεται συστηματικά.

Οι συμβάσεις και τα μνημόνια συνεργασίας για την υλοποίηση κοινών δράσεων περιλαμβάνουν σαφείς ελάχιστες απαιτήσεις, ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της προστασίας των παιδιών και διαδικασίες αντιμετώπισης της μη συμμόρφωσης.

III. Κατάλληλη εκπαίδευση

Εντός τριών εβδομάδων από την ανάληψη των καθηκόντων τους, το προσωπικό, οι εθελοντές, οι ασκούμενοι, οι εξωτερικοί ανάδοχοι, οι συνεργάτες και οι εταίροι λαμβάνουν εισαγωγική ενημέρωση για την Πολιτική και τις διαδικασίες Προστασίας των Παιδιών της K.A.NE., σύμφωνα με τη σύμβασή τους και τον Γενικό Κώδικα Δεοντολογίας.

Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει εκπαίδευση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές συμπεριφοράς για όσους έρχονται σε άμεση επαφή με παιδιά, καθώς και οδηγίες για την επιτρεπτή και μη επιτρεπτή κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν παιδιά.

Η εκπαίδευση βοηθά επίσης το προσωπικό να εντοπίζει πηγές υποστήριξης για τα παιδιά και τις οικογένειές τους.

Η ανάγκη υποστήριξης όλου του προσωπικού (μόνιμου, προσωρινού και εξωτερικών συνεργατών), καθώς και των εθελοντών και ασκουμένων, βασίζεται στην αναγνώριση ότι ενδέχεται να εμπλακούν σε καταστάσεις αυξημένης πίεσης, κινδύνου ή πραγματικής βλάβης. Για τον λόγο αυτό απαιτείται κατάλληλη εκπαίδευση, ώστε τα πρόσωπα που συνδέονται με την K.A.NE. να είναι όσο το δυνατόν καλύτερα προετοιμασμένα για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών.

Υπεύθυνος/η Προστασίας των Παιδιών (CPF)

Η K.A.NE. ορίζει Υπεύθυνο/η Προστασίας των Παιδιών (Child Protection Focal Person – CPF), με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Προώθηση της ενημέρωσης και της εφαρμογής της Πολιτικής Προστασίας των Παιδιών σε ολόκληρο τον οργανισμό.
- Παρακολούθηση της εφαρμογής της πολιτικής και ενημέρωση για τις εξελίξεις στις συναντήσεις της ομάδας και προς το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την προστασία των παιδιών.
- Διατήρηση και επικαιροποίηση της γνώσης σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές και τις νόμιμες απαιτήσεις.
- Παροχή υποστήριξης και πληροφόρησης στο προσωπικό για ζητήματα διασφάλισης της προστασίας των παιδιών.
- Ανάληψη της ευθύνης διαχείρισης της διαδικασίας αναφοράς περιστατικών.

Το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του/της Υπευθύνου/ης Προστασίας των Παιδιών αναρτώνται σε εμφανές σημείο στα γραφεία της K.A.NE., ενώ κάθε νέο μέλος του προσωπικού ενημερώνεται για τον ρόλο του/της. Η γνωστοποίηση προσωπικών πληροφοριών που αφορούν παιδιά, συμπεριλαμβανομένων δικαστικών υποθέσεων, περιορίζεται αποκλειστικά στους εργαζομένους, εμπειρογνώμονες, ερευνητές και εθελοντές που χρειάζεται να τις γνωρίζουν για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Διαδικασίες αναφοράς περιστατικών

Όλο το προσωπικό, οι εθελοντές, οι ασκούμενοι, οι εξωτερικοί ανάδοχοι, οι συνεργάτες και οι εταίροι πρέπει να είναι σε εγρήγορση για ενδείξεις ότι ένα παιδί ενδέχεται να χρειάζεται βοήθεια. Κάθε πρόσωπο που εργάζεται ή συνεργάζεται με την K.A.NE. έχει ευθύνη να συμβάλλει στην προστασία των παιδιών. Η διαδικασία αναφοράς γνωστοποιείται ευρέως, ώστε όλοι να γνωρίζουν και να κατανοούν επαρκώς τα βήματα που πρέπει να ακολουθούνται για την ασφάλεια των παιδιών και άλλων μαρτύρων. Επιπλέον, στις συναντήσεις και

δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν άμεσα παιδιά, αυτά ενημερώνονται με τρόπο φιλικό προς την ηλικία τους για την πολιτική προστασίας της K.A.NE., τον Κώδικα Δεοντολογίας, την ύπαρξη του/της Υπευθύνου/ης Προστασίας των Παιδιών και τον μηχανισμό υποβολής καταγγελιών.

Όταν προκύπτει στην K.A.NE. ανησυχία σχετικά με κακομεταχείριση ή κακοποίηση, ενεργοποιείται ειδική διαδικασία με διακριτά στάδια αναφοράς ζητημάτων και ανησυχιών για την προστασία των παιδιών. Η διαδικασία καθορίζει τις άμεσες ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν.

Στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Ένα παιδί αποκαλύπτει κακοποίηση ή παρέχει ενδείξεις που δημιουργούν υπόνοιες ότι το ίδιο ή άλλο παιδί κακοποιείται ή διατρέχει κίνδυνο σοβαρής βλάβης.
- Γονέας ή άλλος ενήλικος εκφράζει ανησυχία για το δικό του παιδί ή για άλλο παιδί.
- Υπάρχουν υπόνοιες ότι μέλος του προσωπικού ή εθελοντής κακοποιεί, εκμεταλλεύεται ή βλάπτει παιδί.
- Οποιοδήποτε πρόσωπο εργάζεται ή ενεργεί για λογαριασμό της K.A.NE. έχει λόγους να πιστεύει ότι ένα παιδί υφίσταται ή ενδέχεται να υποστεί βλάβη.

Το πρόσωπο που αναφέρει το περιστατικό οφείλει να ενημερώσει αμέσως τον/την Υπεύθυνο/η Προστασίας των Παιδιών.

<u>Τρόπος υποβολής αναφοράς</u>

Κάθε διαπιστωμένη, πιθανολογούμενη ή καταγγελλόμενη παραβίαση της Πολιτικής Προστασίας των Παιδιών της K.A.NE. αναφέρεται αμέσως στον/στην Υπεύθυνο/η Προστασίας των Παιδιών μέσω εντύπου αναφοράς, το οποίο περιλαμβάνει:

- Την ιδιότητα ή θέση του προσώπου που υποβάλλει την αναφορά.
- Τα προσωπικά στοιχεία του αναφέροντος (ονοματεπώνυμο, ηλικία, φύλο, διεύθυνση).
- Τα προσωπικά στοιχεία του παιδιού (ονοματεπώνυμο, ηλικία, φύλο, διεύθυνση).
- Την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο του καταγγελλόμενου περιστατικού.
- Σύντομη περιγραφή του καταγγελλόμενου περιστατικού.
- Τον χρόνο κατά τον οποίο το περιστατικό περιήλθε σε γνώση του αναφέροντος.
- Τη σχέση του αναφέροντος με το παιδί.
- Τις προσωπικές παρατηρήσεις του αναφέροντος.
- Κάθε άλλη σχετική πληροφορία.

Τα αρχεία αυτά φυλάσσονται σε ασφαλή χώρο, με πρόσβαση αποκλειστικά από τον/την Υπεύθυνο/η Προστασίας των Παιδιών και υπό καθεστώς αυστηρής εμπιστευτικότητας. Στη συνέχεια, ο/η Υπεύθυνος/η διαβιβάζει το έντυπο στο Διοικητικό Συμβούλιο και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες.

<u>Άμεση φροντίδα και υποστήριξη:</u>

Εφόσον απαιτείται, παρέχεται αμέσως ιατρική και ψυχοκοινωνική υποστήριξη στο παιδί που αφορά το περιστατικό.

Επικοινωνία με τα εμπλεκόμενα πρόσωπα:

Εάν η ανησυχία αφορά παιδί ή ευάλωτο νεαρό ενήλικο, πραγματοποιείται επικοινωνία με την οικογένεια, τους γονείς ή τον κηδεμόνα του παιδιού, εφόσον υπάρχουν.

Αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων:

Το βασικό πρόσωπο επικοινωνίας ή αναφοράς προσπαθεί να διαπιστώσει τι συνέβη και να εξακριβώσει τα πραγματικά περιστατικά με τον πλέον αντικειμενικό και άμεσο τρόπο. Αφού αξιολογήσει την αναφερόμενη ανησυχία, υποβάλλει τα συμπεράσματα και τις προτάσεις του στο Διοικητικό Συμβούλιο της K.A.NE.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνεργασία με το πρόσωπο που χειρίζεται την αναφορά, αποφασίζει σχέδιο ενεργειών, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει, ανάλογα με την περίπτωση και χωρίς να περιορίζεται σε αυτά, πρόσθετα μέτρα προστασίας, παραπομπή στις αρμόδιες αρχές, διαδικασία επίλυσης καταγγελίας ή πειθαρχική διαδικασία. Το «βέλτιστο συμφέρον του παιδιού» πρέπει να λαμβάνεται υπόψη καθ' όλη τη διαδικασία. Αξιολογείται επίσης το συγκεκριμένο είδος υποστήριξης και βοήθειας που χρειάζονται τα παιδιά τα οποία επηρεάστηκαν από το περιστατικό.

Αποκάλυψη κακοποίησης από παιδί

Εάν ένα παιδί αναφέρει σε μέλος του προσωπικού ή εθελοντή της K.A.NE. ότι υφίσταται κακοποίηση, κακομεταχείριση ή βρίσκεται σε κίνδυνο, αλλά ζητά να μη γνωστοποιηθούν οι πληροφορίες σε άλλους, πρέπει να ακολουθούνται τα εξής βήματα:

- Το παιδί ενημερώνεται ότι ενδέχεται να μην είναι δυνατή η διατήρηση της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών του και ότι το ζήτημα μπορεί να συζητηθεί εσωτερικά στην K.A.NE.
- Το μέλος του προσωπικού, ο εθελοντής ή ο/η Υπεύθυνος/η Προστασίας των Παιδιών καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε το παιδί να κατανοήσει την ανάγκη αναζήτησης κατάλληλης βοήθειας.
- Εάν εκτιμάται ότι το παιδί διατρέχει κίνδυνο σοβαρής βλάβης, απαιτείται παραπομπή του ζητήματος στον Εισαγγελέα Ανηλίκων και στις αρμόδιες Κοινωνικές Υπηρεσίες, ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται άρση της εμπιστευτικότητας. Ωστόσο, το παιδί πρέπει να ενημερώνεται όσο το δυνατόν πληρέστερα για τις ενέργειες που έγιναν και τους λόγους τους.

Εάν ένα παιδί αποκαλύψει ότι έχει υποστεί σοβαρή βλάβη, το μέλος του προσωπικού ή ο εθελοντής πρέπει να το ακούσει προσεκτικά, αφιερώνοντάς του χρόνο και προσοχή και εξασφαλίζοντας διερμηνεία όπου απαιτείται. Το παιδί δεν φέρει ποτέ ευθύνη σε περιπτώσεις κακοποίησης και πρέπει να διαβεβαιώνεται ότι δεν έκανε τίποτα κακό, ούτε σε σχέση με την κακοποίηση ούτε επειδή την ανέφερε. Στόχος είναι να διευκολυνθεί η αποκάλυψη, χωρίς να υποβληθεί το παιδί σε ανάκριση, ώστε να διαπιστωθεί εάν υπάρχει πραγματικός λόγος ανησυχίας. Η ευθύνη διεξαγωγής οποιασδήποτε έρευνας ανήκει στις αρμόδιες αρχές (Εισαγγελέα Ανηλίκων, αρμόδιες αστυνομικές υπηρεσίες και Κοινωνικές Υπηρεσίες). Το παιδί πρέπει να ενημερώνεται το συντομότερο δυνατόν για κάθε ενέργεια που πραγματοποιείται για λογαριασμό του και για όσα είναι πιθανό να ακολουθήσουν. Εάν δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος, συνιστάται να δοθεί στο παιδί χρόνος ώστε να κατανοήσει πλήρως, πριν από την περαιτέρω ενέργεια, τι πρόκειται να γίνει και γιατί.

Παραπομπή στις αρμόδιες αρχές:

Σε περίπτωση ανησυχιών ή καταγγελιών για κακομεταχείριση, βλάβη ή κακοποίηση, το Διοικητικό Συμβούλιο της K.A.NE. αναφέρει το ζήτημα στην αρμόδια τοπική αρχή και ζητά καθοδήγηση. Οι οδηγίες που δίνονται ακολουθούνται. Ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να κινηθούν δικαστικές ή/και άλλες πειθαρχικές διαδικασίες.

Πειθαρχική διαδικασία:

Όταν υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη συμπεριφορά προσωπικού, εθελοντών, ασκουμένων, εξωτερικών αναδόχων, συνεργατών ή εταίρων της K.A.NE. ως προς την προστασία των παιδιών ή/και έχει σημειωθεί παραβίαση της παρούσας πολιτικής, το ζήτημα εξετάζεται βάσει αυτής, με αξιολόγηση της ανάγκης παραπομπής στις αρμόδιες κρατικές αρχές για ποινική διερεύνηση σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας εργασίας ή/και διερεύνησης από την K.A.NE. σύμφωνα με τις πειθαρχικές της διαδικασίες.

Οι παραβιάσεις της παρούσας πολιτικής και η μη συμμόρφωση με τις ευθύνες που προβλέπει μπορεί να επιφέρουν τις ακόλουθες κυρώσεις:

- Για το προσωπικό της K.A.NE.: πειθαρχικά μέτρα που ενδέχεται να οδηγήσουν σε απόλυση, ανάλογα με τη σοβαρότητα του περιστατικού.
- Για συνεργάτες, εθελοντές, ασκούμενους, εξωτερικούς αναδόχους και εταίρους της K.A.NE.: μέτρα έως και την πλήρη διακοπή κάθε σχέσης, συμπεριλαμβανομένης της καταγγελίας συμβάσεων και συμφωνιών συνεργασίας με την K.A.NE.

Εάν διατυπωθεί καλόπιστα εύλογη ανησυχία για πιθανή κακοποίηση παιδιού, η οποία αποδειχθεί αβάσιμη μετά από διερεύνηση, δεν λαμβάνεται κανένα μέτρο εις βάρος του προσώπου που υπέβαλε την αναφορά. Ωστόσο, επιβάλλονται κατάλληλες κυρώσεις σε περιπτώσεις ψευδών και κακόβουλων καταγγελιών για κακοποίηση παιδιού.

Τήρηση του δικαιώματος στην ενημέρωση

Η K.A.NE. διατηρεί το δικαίωμα να ενημερώνει άλλους φορείς που ενδέχεται να επικοινωνήσουν μαζί της για επαγγελματικές συστάσεις σχετικά με τη λύση σύμβασης λόγω σοβαρής παραβίασης των αρχών της παρούσας πολιτικής προστασίας, πάντοτε εντός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την προστασία προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, εάν τέτοιο περιστατικό συμβεί κατά την υλοποίηση δράσης, έργου ή προγράμματος: α) στο πλαίσιο συνεργασίας της K.A.NE. με έναν ή περισσότερους εταίρους ή/και β) με χρηματοδότηση από εταίρους της K.A.NE. ή άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό χρηματοδοτικό φορέα, οργανισμό ή δωρητή, το Διοικητικό Συμβούλιο της K.A.NE. ενημερώνει εγκαίρως και με τον προσήκοντα τρόπο τους ανωτέρω εταίρους και χρηματοδότες και τους κοινοποιεί ενημερωτική έκθεση διερεύνησης, με σεβασμό στις αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων και εμπιστευτικότητας.

Διασφάλιση της ενημέρωσης των ωφελουμένων

Η K.A.NE. ενημερώνει τους ωφελουμένους για την παρούσα πολιτική με κατάλληλα μέσα, προσαρμοσμένα στην ηλικία, την ωριμότητα και το εθνικό, πολιτισμικό και θρησκευτικό υπόβαθρο κάθε ωφελουμένου, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής κατανόηση των αρχών και διαδικασιών της. Ενδεικτικά, μπορούν να χρησιμοποιούνται:

- Εύκολα προσβάσιμο και ολοκληρωμένο ενημερωτικό υλικό για τις ρυθμίσεις προστασίας των παιδιών, που διανέμεται μέσω φυλλαδίων, αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και ενημερώσεων στον ιστότοπο.
- Συζήτηση και εξατομικευμένη ενημέρωση κάθε ωφελουμένου σχετικά με τις ρυθμίσεις της Πολιτικής Προστασίας των Παιδιών και τους διαθέσιμους μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών.

Εφαρμογή, παρακολούθηση και αναθεώρηση

Το Διοικητικό Συμβούλιο της K.A.NE. φέρει την τελική ευθύνη για την παρούσα πολιτική και την εφαρμογή της. Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς αυτήν πραγματοποιείται μέσω της υποχρεωτικής παρακολούθησης των Προτύπων Εφαρμογής της Πολιτικής Προστασίας των Παιδιών και του Κώδικα Δεοντολογίας της K.A.NE. Όλα τα μέλη της K.A.NE. συμβάλλουν από κοινού στην παρακολούθηση, με ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο του/της Υπευθύνου/ης Προστασίας των Παιδιών. Η πολιτική αναθεωρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεργασία με τον/την Υπεύθυνο/η Προστασίας των Παιδιών. Η ανάγκη αναθεώρησης εξετάζεται τακτικά ανά διετία ή/και όταν επέρχονται αλλαγές στη σχετική νομοθεσία ή/και οποιαδήποτε άλλη σημαντική μεταβολή στον τομέα της προστασίας των παιδιών.

Το περιεχόμενο της παρούσας πολιτικής έχει λάβει υπόψη και έχει αντλήσει έμπνευση από αρχές που αφορούν τα δικαιώματα των παιδιών και την προστασία τους, όπως αποτυπώνονται στο σχετικό διεθνές πλαίσιο, σε κατευθυντήριες οδηγίες, αρχές πολιτικής και διατάξεις που προτείνονται ή/και υιοθετούνται από άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στην προστασία παιδιών και νέων.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική, επικοινωνήστε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: info@ngokane.org

[1]Πρότυπα Διασφάλισης της Προστασίας των Παιδιών και τρόποι εφαρμογής τους, Keeping Children Safe (2014). Διαθέσιμο στο: www.keepingchildrensafe.org

Ασημίνα Γαλανοπούλου, Νόμιμη Εκπρόσωπος

